

Enonkosken koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2023

SIVLTK 21.06.2023 § 57
472/12.00.00.01/2023

Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki ovat tosiaan täydentäviä lakeja. Molempia yhdistää syrjinnän kieltö.

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjien velvollisuuksiin kuuluu yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Tasa-arvolain tarkoitus on edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa, estää sukupuoleen perustuvaa syrjintää ja parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoitus on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen ihmisen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuuslaki muuttuu monilta osin 1.6.2023 alkaen. Häirinnän määritelmä muuttuu ja koulutuksen järjestäjän velvollisuus puuttua häirintään vahvistuu. Häirinnän määritelmää on muutettu niin, että häirintä voi kohdistua myös ihmisryhmään.

Häirintä on yksi syrjinnän muoto. Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentissa kielletään syrjintä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuuslaissa kiellettyä syrjintää on välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Yhdenvertaisuuslain häirinnän määritelmää on muutettu siten, että häirintä voi kohdistua henkilön ohella myös ihmisryhmään.

Tarkennetun lainsäädännön mukaan 1.6.2023 lähtien varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjän menettelyä pidetään syrjintänä, jos järjestäjä laiminlyö käytettävissään olevat toimet lapsen, oppilaan tai opiskelijan häirinnän poistamiseksi. Asian voi viedä käsiteltäväksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaan ilman nimettyä uhria.

Koulutuksen järjestäjän velvollisuudesta edistää yhdenvertaisuutta säädetään erikseen lain 6 §:ssä. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Lisäksi koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus tehdä kohtuullisia mukautuksia koskee myös mahdollisuutta käyttää viranomaisen palveluita. Kohtuullisia mukautuksia arvioitaessa on otettava huomioon ensisijaisesti vammaisen henkilön tarpeet.

Koulutuksen järjestäjän yhdenvertaisuuden edistämisvelvoitetta on täsmennetty lisäämällä velvoite arvioida toiminnan vaikutuksia eri väestöryhmiin. Lisäys konkretisoi koulutuksen järjestäjän velvoitetta arvioida yhdenvertaisuutta ja toiminnan tosiasiallisia vaikutuksia mm. siihen, miten toiminta on tosiasiallisesti vaikuttanut syrjinnän vaarassa olevien ryhmien asemaan.

Yhdenvertaisuuslaki sekä tasa-arvolaki velvoittavat koulutuksen järjestäjiä laatimaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat, joita tulee tarkastella

ja päivittää säännöllisesti. Enonkosken koulun opetushenkilöstö on päivittänyt koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa kevään 2023 aikana. Suunnitelma on oheismateriaalina § 58 kohdalla.

Valmistelija	Rehtori-sivistystoimenjohtaja Heli Kukkohovi
Esittelijä	Rehtori-sivistystoimenjohtaja Heli Kukkohovi
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy Enonkosken koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman 2023.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.